

Bringára fel!

A kerékpározás mellett szóló érvek

Szerte a világban gondot okoz a gépjárművek eltűzött szerepe a közlekedésben/szállításban. A motorizálódás a fejlettebb társadalmakban nagyobb problémákat okoz, de országunkban és városunkban sem különbözik lényegében a helyzet.

Tekintsük át, hogy az emberi mozgás viszonylatában milyen visszaesés, hanyatlás következett be s vegyük számba a kerékpáron való közlekedés mellett szóló legfontosabb érveket:

1. Az ember ellustult, kevesebbet mozog, mint korábban mozgott. Először gyalog járt, majd lovon és végül gépjárművön. Az utóbbi két esetben nem a saját erejét használja közlekedésre. Nem úgy vagyunk „megtervezve”, hogy fölöslegesen mozogni akarjunk, s ezt dobjuk el például a szemetet is, ahelyett, hogy a kannáig sétálnánk vele. Hogy szétdobáljuk, nem is lenne probléma, ha 5–10 ember élne a földön, mert akkor érkezne lebomlni. De így, közel a hétmilliárdhoz, más a helyzet... Ezért tudatosan és felelősségteljesen kell cselekednünk.

Az I. és a II. világháborúban még voltak kerékpáros alakulatok, ma már csak az jár biciklivel, aki nem tehet másként, esetleg szeret biciklizni. Az emberiség 15 százaléka túlsúlyos. Ezt a számot is inkább a fejlett és fejlődésben levő országok növelik, amelyek közé mi is tartozunk. Ha a fejletlen országokat figyelmen kívül hagyjuk, akkor ez az arány 20-80%, vagyis minden ötödik ember túlsúlyos. (Azért ne felejtjük el azt sem, hogy a világban több az éhező, mint a túlsúlyos.) Biológiailag úgy vagyunk beállítva, hogy jobb a közérzetünk, élesebben vág az agyunk, nagyobb az állóképességiünk, ha rendszeresen mozgunk, és nem hanyagoljuk el testünket. Erre jó megoldás az is, ha nem autóval megyünk a szomszédba. Vagyis nem hiába létezik a mondás: „Ép testben, ép lélek.”

2. A környezetszennyezés lényeges hátulütője a fejlett társadalmaknak. A közlekedésből származik az összes szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogénoxid szennyezések kb. 30 százaléka, amiből 25 százalék a közúti szennyezés (autó/autóbusz/teherkocsi), ebből 10 százalék az autó általi levegőszennyezés. A szennyező gázok lebontják a fejük föléti ózonréteget, és így ki vagyunk téve a nap ibolyántúli sugárzásának, ami nagy mennyiségben rákkeltő hatású. A füst és szmog tüdőproblémákat, a zajszennyezetséget stresszt okoz, a szennyezett levegőben nem lehet szellőztetni, savas eső hullik a fejünkre, ami különböző betegségeket idéz elő.

3. A költségek a harmadik és egyben legfontosabb tényező a nemzetközi viszonylatok szempontjából. Az ember jobban „ki van találva”, mint a gép, egyelőre a természet jobb munkát végzett. Mi kifogyhatatlan és könnyen pótolható „üzemanyaggal” működünk, míg az autók könnyen kiapasztható energiaforrásból nyerhetővel. Az alternatív energiák használata (hibrid, napelem, szél stb.) még gyerekcipőben jár és nagyon költséges.

Az ember, illetve a gép energiahasznosítási rátája alapvetően különbözik. Az autóé mindössze 30-35 százalék energiafajtától függően, s nem megoldott a „tárolás kérdése” sem. Az autóban csak annyi üzemanyag van, amennyit betöltünk, míg az emberi testből felhasználható az előzőleg

főlöleslegesen felhalmozott energia: zsiradék lebontása cukorra formában. Ugyanis az ember cukrokból (szénhidrátok) nyeri a mozgáshoz szükséges energiát. Szót ejthetünk még a többi közvetlen költségről is, mint amilyen például az első beruházás, vagyis az autó megvásárlása, a jogi karbantartás, vagyis az évi regisztráció, valamint a fizikai karbantartás – fogó és tönkrement alkatrészek. Egy autó nyilván többet ér, mint egy kerékpár, árban kb. 3 százaléka egy átlag bicikli ára egy átlag autóénak, de ha az összes költségeket felszámoljuk, akkor a kerékpározás ára mindössze pár ezrelék, vagyis szinte ingyen van.

4. Az élőhelyek és a tér kihasználása. A nyugati követelmények szerint megépített, korszerű autót megközelítőleg 100 m széles, a kétirányú sávokkal, szegélyekkel és a köztiük elhelyezkedő biztonsági zöldövezettel. Százméterenként a térből egy hektárt (100x100m) vesz el. Egy regionális (helyi) út a modern követelmények szerint legalább 6 m széles. A kétsávos bicikliút a legmodernebb elvárások szerint is csak 2 m széles, és ha nincs kiépítve, használható a többi út is, az autótutakat és a motoros járművek számára fenntartott utakat kivéve. Másik tény, hogy a közlekedési törvény szerint egy személygépkocsira 25 négyzetméter parkolót kell számolni. Be kell számítani az autók közötti utakat, az előttük/mögöttük/mellettük hagyott helyeket is, így a száz autónak kijáró

A baglyokért

Négy fészkelődút helyeztünk el 14-én, a baglyok számára. Kettőt a ritka, kis termetű kuvik számára, valamint kettőt a még ritkább gyöngybagoly számára. Egy kuvikodút a Petőfi birtok csúrogi úti vágóhidjának udvarán, a másik hármat pedig az Illancs udvarán arra alkalmas padlásokon, hangárakban. A továbbiakban folytatni szeretnénk ezt a munkát.

parkolóhely nagysága 2500 négyzetméter, vagyis fél futballpályányi terület. Ezen több ezer kerékpár elfér. Lehet, persze emeletes és pinceparkolókat építeni, de ez mind nagy befektetéssel jár. Tehát amikor csak tehetjük, és nem feltétlenül szükséges autóval mennünk, akár piaci napokon, amikor túlsúfoltak a központi parkolók – menjünk biciklivel! Nem lesz gondunk a parkolással.

Mennyivel előbb érünk oda autóval?

A gyalogút az autóg, a parkolás, a parkolótól számított gyaloglás a cél, a közlekedési törvényeket betartásával (50 km/óra), egy-két kilométeres távolságon abszolút versenyképesé teszi a biciklit, vagyis ekkora útszakaszon nem értünk oda előbb kocsival. Öt-hat kilométer fölött már nem kétséges, hogy az autó gyorsabb.

A biciklizés hátrányai:

1. Időjárás: jeges és esős időben senki nem várhatja el tőlünk, hogy kerékpárral közlekedjünk, ez csak az ínyenceknek való és nem is biztonságos. Ilyenkor más közlekedésmódot kell választanunk.

2. Közlekedésbiztonság: a bicikliző és a gyalogos a sérülékeny része a forgalomnak, ezért oda kell figyelniük, hogy szabályosan közlekedjünk, mert egy ütközésnek szinte mindig a biciklis a vesztese. A másik nagyon fontos dolog az esti megvilágítás. Ha gyerekünknek van kerékpárja, szereljük rá lámpát, fényviszszaverőket, így óvjuk a biztonságát!

3. A tulajdonjog megsértése, lopásveszély: ezt a mai világban nagyon nehéz elküldeni. Elégé bevált megelőző módszer a biztonságos zárás. Ne legyünk restek, vigyünk két zárat magunkkal. Az egyikkel odazárhatjuk a biciklit az állványhoz, a másikkal összezárhatjuk az első kereket a vázzal. Ez mindenképpen megnehezíti a tolvaj/ok dolgát.

A kerékpározás nem lehet státusmeghatározó cselekmény. Téves az a fölfogás, hogy csak a szegények bicikliznek, netán, hogy a biciklizés szegény. Ellenkezőleg, ma már ez a tudatos környezetbarát életforma gyakorlati megtestesítője. A szegény az, ha valaki önző nemtörődömségből tönkreteszi a környezetét. A kerékpározás kötetlen szabadságérzést is nyújt. Bringára fel! Jó biciklizést mindenkinek!

KOCSICSKA Csaba

Beköszöntő

Kedves Olvasó!

Régóta dédelgetett ötletünk valósul meg ezzel a melléklettel, melynek első számát ma szeretettel nyújtjuk át Önöknek. Az elkövetkezőkben reményeink szerint rendszeresen meg fog jelenni a Temerini Újságban a Falco Természetkedvelők Egyesületének Zöld sorok című melléklete. Beszámolunk majd a természeti környezetünkben zajló eseményekről, a problémákról, a lehetséges megoldásokról, meg mindenről, amivel mi, természetbarátok foglalkozunk.

Nemrégiben olvastam egy Szerbiában végzett közvéleménykutatásról, mely szerint a lakosság nagy hányada (nem emlékszem pontosan, talán 70-80 százaléka) nincsen tisztában a környezet-, és természetvédelem kérdésének fontosságával. E hiányt is hivatott pótolni mellékletünk. Az említett rendszeres megjelenés (nehogy a csapból is mi folyjunk!) havi egy alkalmat jelent. Minden hónap utolsó csütörtökjén fogunk jelentkezni időszerű írásainkkal. Annak reményében, hogy híreinket, tudósításainkat érdeklődéssel és szeretettel olvassák, maradok őszinte tisztelettel

BALOGH István,
a Falco Természetbarátok Egyesületének elnöke

Egy óra áram nélkül

Idén újból sor kerül az Egy óra a Földért akcióra. Szombaton, március 27-én a világ minden táján, 20.30-tól az emberek egy órára eloltják a villanyt. Így hívják fel egymás figyelmét a pazarló energiafogyasztásra. Csak egy kis odafigyelésen és fáradságon múlik, hogy mi is kikapcsoljuk a nélkülözhető világítást, vagy kikapcsoljuk a televíziót, a rádiót vagy a számítógépet. Ezt az egy óra nélkülist igazán megtehetjük a Földünkért. Az áramszünet idejét töltsük szeretteinkkel, barátainkkal, beszélgessünk, társalognunk, gyertyafény vagy akár a holdvilág mellett és így egyben egy kis nyugalom férkőzik majd be a házukba, ami mellesleg ebben a rohanó világban nem is olyan szükségtelen dolog. Sokan gondolják, hogy: „Nem sok az az energia, amit ez idő alatt megtakaríthatunk. Én magam úgy sem menthetem meg a Földet!” Ez így igaz, de mint ahogy a mondás tartja: Sok kicsi sokra megy. Vagyis mindannyian felelősséggel tartozunk Földünk iránt.

A mai ember számára természetesnek tűnik, hogy van villanyáram. Sokszor megelégedik, és pazarolja. A lámpa az egész házban ég, a szobában, ahol tartózkodunk, és ott is, ahol nem. Tanulás, alvás, olvasás közben hallgatjuk a rádiót, vagy esetleg bekapcsolva hagyjuk a televíziót.

A tudomány álláspontja szerint azonban energiaforrásaink is véglegek, kimeríthetők. Ezért el kell gondolkodni rajta, hogy vajon mértékkel használjuk-e? Hol tudnánk csökkenteni a fogyasztást?

Ha lehet, csatlakozzunk hát minél többen az akcióhoz! Mondjunk le egy órácskára kedvenc tévésorozatuinkról, vagy a kedvenc rádióműsorunkról. Pihenjünk egy órát és változtassunk szokásainkon, hadd vegyenek mások is példát rólunk.

M. P. G.

Márciusi hírek

Husadikán reggel nyolc óra körül jelentette a telepi gólyafészkes ház tulajdonosa, hogy **megérkezett egyik gólyájuk.**

A Római sáncokon március közepén **kezdték nyílni a védett, ritka tarka sáfrányok.**

Szombaton ismét **gyöngyvirágot ültetünk** a kastély parkjában a Kókai Imre iskola tanulói segítségével.

Március 22-e a **víz világnapja.** A vizek tisztaságának megőrzése érdekében elfogadott nap.

A Madarak a kertem barátai című **fotópályázatunk nyertesei:** Bagi Braskó Márta és Magyar Rita. A nyeremények szerdán 19 órától vehetők át az Ifjúsági Otthonban.

Nemes Edina és Kókai Sarola etetik a madarakat. A Kókai iskola parkjának egyik fáján madáretetőt helyeztek el a Falco egyesület tagjai és a gyerekek.

A tiszta környezetért

Miközben e sorok íródnak, kint a szabadban a tél és hó utolsó nyomai nagy sebességgel tűnnek el nyomtalanul. Ilyenkor az ember szinte érzi az éledező természet hívó szavát. Ám amikor a természetet járjuk, az általa nyújtott szépségek és az újra életre fakadó növényzet pompás látványa mellett, sajnos, az emberi cselekedetek csúnya nyomai is elébünk tárulnak.

Lépten-nyomon szemétkébe botlik az ember, vagy különféle megengedhetetlen barbár cselekedetek nyomaira akad.

A mellékelt képen jól látható szerb luc, más nevén Pančić-féle omorikafenyő az Illancs-birtokon állt. Ismeretlen elkövető(k) az „ünnepekre készülődve”, felrúgva mindennemű törvényi és erkölcsi normát, egyszerűen kivágták,

csak azért, hogy a nagy és terebélyes növény hegyét lenyisszantva egy rövidke időre „karácsonyfaként” szolgáljon. Utána, persze, a szemétkébe kötött ki.

Ugyebár nem kellene külön hangoztatni, hogy a szerb luc törvény által védett növény, ami tovább súlyosbítja a cselekményt.

Hasonlóképpen a múlt héten ismeretlen tettesek a parkban érthetetlen módon kidöntöttek egy fiatal tuját. Ezt szerencsére hétfői akciónk során, a lelkes önkéntesek segítségével sikerült visszaültetnünk.

Elszomorító folyton találkozni az emberi gyalogság megnyilvánulásával. Ettől függetlenül mindannyiunknak törekednie kell környezetünk védelmére, hogy az tiszta és csonkítástól mentes legyen.

M. J.

